

Oslo og Halden, 13. mars 2024

Sveriges klima- og miljøminister
Romina Pourmokhtari

TAKK FOR VERNET AV IDDEFJORDENS UNIKE NATURARV

Naturvernforbundet Norges største og eldste natur- og miljøvernorganisasjon, med over 40 000 medlemmer og aktivitet i hele landet. Dette brevet sendes fra Naturvernforbundet sentralt, regionalt og lokalt, og vi ønsker å uttrykke takk for at svenske myndigheter i alle år har vært kloke og vist ansvar når det gjelder Iddefjorden, med sin Natura 2000-status.

Flere ganger er det søkt om tiltak på tersklene i Svinesund fra kommunale og statlige organer i Norge uten at dette har endret det svenske synet på hva som er best for Iddefjorden. To ganger har klima- og miljøministeren i Sverige sagt nei til utredninger for slike tiltak. Dette er veldig betryggende for naturvernet, og vi beklager at det fortsatt foregår en lobbyvirksomhet fra ordførere på både norsk og svensk side.

Fra terskelen under gamle Svinesundbroa inn til Berby, der fjorden ender, er det om lag 20 kilometer. Det er ikke tvil om at en inngrep på tersklene vil påvirke dette lange fjordsystemet. Det trengs det ingen utredning for. Den kraftige strømmen har holdt tersklene rene for mudder og slam. Til og med på den mest forurensede epoken på 1960-, 70- og 80-tallet levde det dyr her. Filtrerende dyr som for eksempel rev-byggende trekantmark, børstemark, koraller og skjel trives her, helt avhengig av det strømmene fører med seg. Godt festet på hard bunn filtrerer disse dyra vannet som passerer gjennom Svinesund. Vann inn og vann ut. Et stort renseanlegg som naturen har bygd opp helt siden fjorden ble til. Det er derfor ikke bare Iddefjorden som vil bli påvirket av inngrep på tersklene. Kosterfjorden, Oslofjorden og svenske vestkysten er også med i den balansen som tersklene skaper i vannmiljøet.

I «Kystverkets forslag til ressursbruk i perioden 2025–2036», som er et innspill til den norske regjeringens arbeid med ny nasjonal transportplan, er innseilingen til Halden nevnt med to alternative løsninger. Alternativ 1 er utvidelse av farleden på tre steder. Dette er et alternativ som vi mener ikke kan gjennomføres uten at det gir uakseptable miljøkonsekvenser. Alternativ 2 er beskrevet slik i dokumentet: «Det kan være aktuelt å optimalisere prosjektet til et rent merkeprosjekt, uten utdypningsdelen.» Skal det jobbes videre med noe i forbindelse med farleden inn til Halden, så er det kun alternativ 2, altså et merkeprosjekt som ikke krever utvidelser og rasering av tersklene, som kan forsvares.

Når lokalpolitisk ledelse beklageligvis ikke aksepterer og forstår et klart svar eller har forståelse av hva Natura 2000-beskyttelsen av fjorden innebærer, er det helt avgjørende at klima- og miljøministeren i Sverige holder fast på hva som er rett.

Med vennlig hilsen

Norges Naturvernforbund
Truls Gulowsen, leder (ordförande)

Naturvernforbundet i Halden
Magne Staal, leder (ordförande)

Kopi:

Den norske regjeringen ved klima- og miljøminister Andreas Bjelland Eriksen
Kystverket
Miljødirektoratet